Gemeentelijke subsidies en regelingen

Datum 27 oktober 2025
Baukje Bruinsma/ Ruben Verton

Gemeente Schouwen-Duiveland

Opbouw presentatie

- Inleiding
- Energietransitie
- Subsidies en regelingen

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Gemeente Schouwen-Duiveland

Inleiding

Spoorboekje duurzaamheid en milieu

- 5 sporen
  - **Energietransitie**
  - Klimaatadaptatie
  - Milieukwaliteit
  - Biodiversiteit
  - Circulaire economie

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Gemeente Schouwen-Duiveland

Energietransitie (1)

Subthema's:

- Energiebesparing
- Duurzame energieopwekking
- Warmtetransitie
- Duurzame mobiliteit

Energieagenda 2025-2030

- Vastgesteld in september 2025

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Energietransitie (2)

Doelstellingen:

- Realiseren van een energieneutraal Schouwen-Duiveland in 2040

Subdoelstellingen:

- Energiebesparing van 20% in 2030 ten opzichte van 2017.
- Reduceren van het aardgasverbruik met 50% ten opzichte van 2017.

Gemeente Schouwen-Duiveland

Energietransitie (3)

Activiteiten

- Verduurzamen van woningen, bedrijven, maatschappelijk vastgoed.
- Informatie en advies
  - Via www.duurzaambouwloket.nl
  - Energiehuis Schouwen-Duiveland
  - (NME centrum, Wevershoek 2, Zierikzee.
  - Duurzaam Doen pagina Wereldregio
- **Subsidies en regelingen**
- Beleid voor zonnepanelen op monumenten
- Wijkgericht onderzoek naar alternatieven voor aardgas.

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Gemeente Schouwen-Duiveland

Subsidies en regelingen

Subsidies:

- Gemeentelijke isolatiesubsidie
- Subsidie Doe-het-Zelvers
- Subsidie zonnepanelen en (hybride) warmtepompen
- Subsidie kleinschalige energieopslag

Regelingen

- Monumentencoach

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Gemeente Schouwen-Duiveland

Beleid monumenten en beschermd dorps- en stadsgezicht.

Hellende daken uit zicht

- Vergunning + goedkeuring commissie ruimtelijke kwaliteit
- Panelen boven op de dakpannen
- Zorgvuldig ontworpen legplan.
- Eén aangesloten rechthoekig vlak
- Historisch materiaal moet behouden blijven
- Dakvorm of dakbedekking is niet bijzonder.

Hellende dagen in zicht

- Er zijn geen alternatieven
- Geen onevenredige visuele verstoring

Platte daken

- Afstand tot de dakrand
- Niet zichtbaar vanuit openbare ruimte

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Gemeente Schouwen-Duiveland

VRAGEN?

Gemeente
Schouwen-Duiveland

Monumentencoach

Datum 27 oktober 2025
Bernard Vercouteren van den Berge

Gemeente Schouwen-Duiveland

Monumentencoach

Zelfstandig onafhankelijk opererend, ingehuurd door gemeente Schouwen-Duiveland

I ♥ MY MONUMENT

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

BBO@ME.COM • SINT JANSGANG 28 • 4337 KE MIDDELBURG • 0634834001

Bernard Vercouteren van den Berge: duurzame-monumentencoach

‘Ze vinden me soms té enthousiast’

Bernard Vercouteren van den Berge is benoemd tot duurzame-monumentencoach van Middelburg. „Als er niks verandert, wordt wonen in een monument onbetaalbaar. Dan wordt de binnenstad een paradijs voor yuppen, of voor paupers.”

MAURITS SEP

Wat doet een duurzame-monumenten-coach?
Bernard Vercouteren van den Berge: „Mensen in beweging krijgen. Er zijn al heel veel plannen om monumenten duurzamer te maken, maar mensen hebben moeite om tot daden te komen. Ik ga ze daarbij helpen. Met de offerte voor speciaal glas bijvoorbeeld, of met het vinden van een aannemer voor de isolatie van het dak.”

Dat de gemeente Middelburg bij hem uitkwam, is niet zo verwonderlijk. Bernard Vercouteren van den Berge bedacht 25 jaar geleden al het vak milieutechniek bij de opleiding bouwkunde aan de HZ. Hij verbouwde zijn verouderde en koude monumentenpand in de binnenstad van Middelburg tot een duurzaam en comfortabel woonhuis en wordt vaak gevraagd voor duurzaamheidsprojecten. Bovendien is zijn naam in alle gemeentehuizen in Zeeland bekend. Hij glimlacht: „Overal kom ik oud-studenten van me tegen.”

Zijn aanstelling geldt voor één jaar, aangezien het een proefproject is. Dat is heel kort, bezien het een proefproject is. Dat is heel kort, beaamt hij, want procedures duren vaak lang. „Dat is de eerste belemmering voor eigenaren van monumenten. Er zijn er meer. Geld bijvoorbeeld. Onderhoudskosten van een monument kun je niet meer afrekken van de belasting. Veel mensen weten ook niet waar ze moeten beginnen, waar ze informatie kunnen krijgen.”

Je hebt ervaring zat door de verbouwing van je eigen monumentenpand.
„Dat was in 2007 klaar en ik kan nog steeds op die ervaring voortbouwen. In mijn huis zitten veel materialen die *biobased* zijn, dus natuurlijke materialen, zoals de kozijnen en de kapconstructie. Je moet ook integraal denken. Als je alleen dubbel glas zet maar de muren niet isoleert, lekt de warmte nog net zo snel weg. Mijn energielasten bedragen nog geen 80 euro per maand. Ik ken eigenaren van monumenten in Middelburg die 500 tot 600 euro betalen.”

Om die lagere lasten te realiseren moet je wel eerst heel veel geld investeren. Dat kan niet iedereen.
„Dat is zo. En alles terugverdienen, lukt nooit. Bij mij zou dat 130 jaar duren. Maar je kunt groene hypotheken afsluiten, subsidie krijgen. Veel mensen weten dat niet, en het is veel uitzoekwerk. Ook daarbij kan ik ze helpen.”

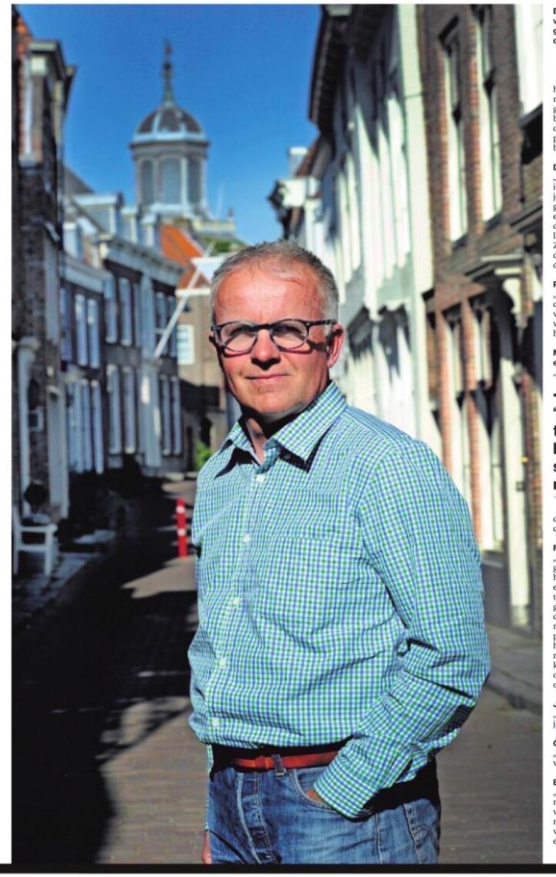
Je strijdt ook al jaren tegen lange procedures. Waarom is dat zo nodig?
„Als er niks verandert, wordt wonen in de monumentale binnenstad alleen betaalbaar voor mensen met veel geld, die de hoge woonlasten kunnen betalen of de investeringen in duurzaamheid. Dan wordt het een yuppen-paradijs. Of het wordt een pauper-paradijs, omdat de mensen die er wonen geen geld meer hebben voor onderhoud, waardoor de monumenten onverkoopbaar worden en vervallen.”

Hoe lang ben je al bezig met duurzaamheid?
„25 jaar geleden begon ik als docent op de HZ met het vak milieutechniek. Dat bestond niet, dat heb ik zelf bedacht. Veel studenten vonden het toen maar een stom vak, ze zagen de noodzaak er niet van in. Nu zeggen ze: ‘Het was toch wel handig.’”

Wanneer kwam die omslag bij de studenten?
„Ik denk in de crisis rond 2008. De bouwsector ging over van nieuwbouw op renovatie. Dat zette mensen wel aan het denken. Nu zijn er wettelijke regels voor energieneutrale nieuwbouw en gasloos bouwen. Het vak milieutechniek bestaat ook niet meer, het is nu een integraal onderdeel van alle vakken binnen de opleiding bouwkunde. In het verleden vond men het gezeur, maar ik hoor geen gezucht meer in de klas als het over duurzaamheid gaat.”

Terwijl de klimaatkritiek aanzwelt.
„Het is een golfbeweging. Dat er iets aan de hand is met onze aarde, kun je niet ontkennen. Maar kennis begint bij twijfel. Ik heb een vriend die het allemaal maar onzin vindt. Daar ga ik graag mee in discussie. En er zijn studenten die zeggen: ‘God heeft het zo bedacht.’ Ik moet mijn argumenten dus goed op een rij houden en onderbouwen.”

Waar komt je motivatie vandaan?
„Het is echt zo: die heb ik met de paplepel binnen gekregen. Mijn vader gaf les handvaardigheid aan de Christelijke Pedagogische Academie in Middelburg. Er was op school genoeg geld om spullen te kopen, maar hij haalde gebruikt materiaal bij Vitrite. Zo ging het thuis ook. Het is niet zo dat we de theezakjes uitknepen, maar hij wees ons heel bewust op hergebruik van spullen.”

Bernard Vercouteren van den Berge: „In het verleden vond men het gezeur, maar ik hoor geen gezucht meer in de klas als het over duurzaamheid gaat.” FOTO LEX DE MEESTER

Draag je dat nu over op je eigen kinderen?
„De oudste van 19 studeert bouwkunde, net als ik heb gedaan. Ik merk dat hij in projectgroepjes de voortrekker is als het over duurzaamheid gaat. De jongste van 14 zit op Nehalennia en is er bij Technasium ook mee bezig. Dan denk ik: dat hebben jullie hier aan tafel gehoord. Tegelijkertijd zijn ze heel sceptisch. Het is een spel. Ze vinden het in de winter te koud in huis omdat ik de thermostaat te laag instel, en ze douchen zoals pubers dat doen: lang.”

Praten jullie vaak over duurzaamheid?
„Wel heel veel ja. Ook door de kinderen. En dan vaak om mij op mijn inconsequenties te wijzen. Dat vinden ze leuk. Gelukkig komen ze vaak ook met iets waardoor ik denk: hebben ze het toch goed begrepen.”

Maar de verwarming gaat niet hoger, je trekt een trui aan.
„Inderdaad. Ik loop me ook suf op en neer naar de afvalbakken, want we scheiden alles consequent. En overal hebben we led-lampen.”

‘Let maar op: tweedehands bouwmaterialen ga je straks ook zien in nieuwbouwhuizen’

Fiets of auto?
„Fiets. We hebben fietsen voor verschillende gelegenheden. Om boodschappen te doen, naar het werk te gaan. Ik heb nog een ligfiets. En een elektrische fiets voor werk dat meer dan vijftien kilometer weg is. We eten ook veel van eigen kweek uit onze volkstuin. En pas nog ging de afwasmachine kapot. In plaats van een nieuwe heb ik een tweedehands gekocht die precies past op de plek in de keuken. Die tip heb ik ook voor huiseigenaren: waarom zou je nieuwe dakpannen kopen, als je ze gratis kunt krijgen van mensen die ze wegdoen? Let maar op: tweedehands bouwmaterialen ga je straks ook zien in nieuwbouwhuizen.”

Je ziet altijd kansen.
„Mensen vinden me wel eens té enthousiast ja.”

Ga je dan drammen?
„Ik zeg niet dat ze iets moeten doen, maar wel wat ik aan kansen zie.”

Ben je een idealist?
„Ja, maar geen consequente. Ik ga niet met de mode mee, dus dat scheelt veel geld in aanschaf van kleding en afval. Maar ik ben geen vegetariër. En ik ga ook graag op vakantie, met het vliegtuig. Dat is een dilemma. Ik ben ook maar een mens.”

Gemeente Schouwen-Duiveland

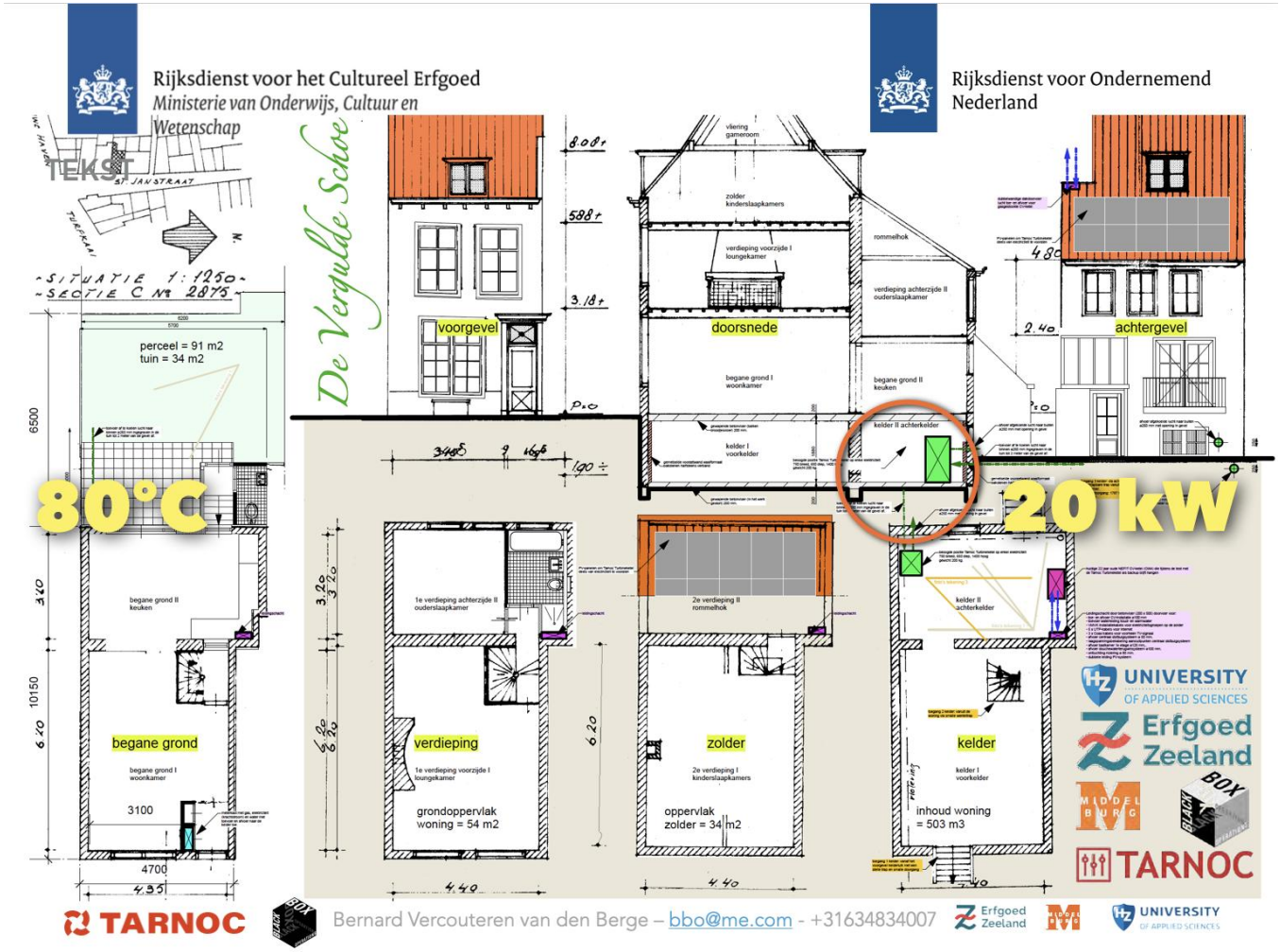

I ♥ MY MONUMENT

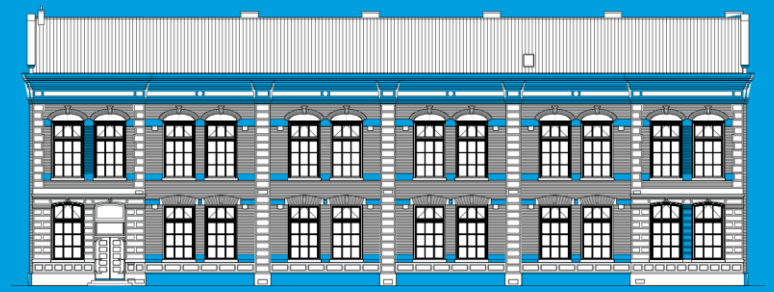
2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Monumentencoach

Werkend vanuit eigen ervaring als monumentenbezitter

Gemeente Schouwen-Duiveland

I ♥ MY MONUMENT

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Monumentencoach

Nieuwe ontwikkeling: Tarnoc Turbineketel

Gemeente Schouwen-Duiveland

Monumentencoach

Adviseren

- Bouwtechnisch:
  - wat kan wel, wat kan niet
  - welke risico's zijn er
  - de integrale benadering.
- Bouwfysisch:
  - warmte
  - vocht
  - akoestiek
  - installaties.
- Financieel:
  - begroting kosten maatregelen
  - subsidies (zie bijdrage vorige sprekers) +ISDE en onderhoud monument
    - https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/isde/woningeigenaren/isde-voor-monumenteigenaren
    - https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/subsidie-woonhuismonumenten
  - Financiering, o.a. het Restauratiefonds

I ♥ MY MONUMENT

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

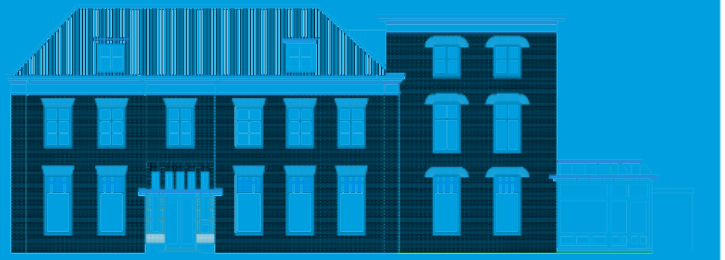
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Restauratiefonds.

Gemeente Schouwen-Duiveland

Monumentencoach

I ♥ MY MONUMENT

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Ontzorgen

1. Kennismakingsgesprek om verduurzamingsplannen te inventariseren
2. Inmeten gebouw(onderdelen) en op tekening zetten hiervan.
3. Indienen bouwplannen gemeente voor de benodigde omgevingsvergunning.
4. Indien nodig overleg met de welstandscommissie.
5. Aanbesteden bouwplannen bij een aantal aannemers.
6. Bouwbegeleiding bij de uitvoering van de bouwplannen.
7. Hulp bij het aanvragen van subsidie ISDE en Woonhuissubsidie Monumenten

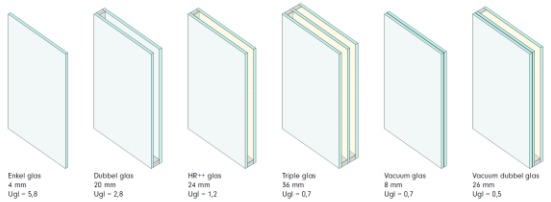
Gemeente Schouwen-Duiveland

I ♥ MY MONUMENT

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Monumentencoach

Veel voorkomende hulpvragen

1. Verduurzamen enkel glas
   - Ja,dit is zeker vergunningslichtig! Ook aan de achterzijde van uw monument.
   - Dun dubbel glas of vacuümglas (verschil Beng of Fineo)

2. Isoleren kapconstructie
   - Discussie binnen- of buitenzijde
   - Aansluitingen rondom het dak en dakdoorvoeren en ramen
3. Plaatsen zonnepanelen of zonneboiler
   - Altijd een hele puzzel, maar niet onmogelijk.
4. Optimaliseren of elektrificeren installaties
   - Meestal niet vergunningsplichtig, behalve als er onderdelen zichtbaar worden in de openbare ruimte en historisch materiaal aangetast wordt.
5. Gevels isoleren
   - Ja,dit is zeker vergunningslichtig

Gemeente Schouwen-Duiveland

I ♥ MY MONUMENT

2040 SCHOUWEN DUIVELAND ENERGIE NEUTRAAL

Monumentencoach

Als u de hulp van de monumentencoach wil inroepen:

Vraag dan toestemming van de gemeente via duurzaam@schouwen-duiveland.nl

met vermelding van

- Uw contactgegevens
- Of u een monument heeft of een woning binnen beschermd stadsgezicht
- Welke verduurzamingsplannen u heeft en op welke termijn.

De gemeente beoordeelt uw aanvraag en geeft de monumentencoach dan opdracht voor het coachingstraject.

Gemeente Schouwen-Duiveland

VRAGEN?

Gemeente
Schouwen-Duiveland